

Фикҳ дарслари (228-дарс) Кусуф ва хусуф намози

19:00 / 28.04.2023 2516

Қуёш тутилганда жуманинг имоми одамлар билан икки рақъат нафл намоз ўқийди.

Бу намоз худди жума ва икки ийд намозлари каби бўлади.

يَلَّالَهُ لِقِرَاحُ مَنَبَ صِي بَقُ نَع
تَفِسُكُ لِقُ هُنَعُ هَلَلَا يَضَر
هَلَلَا لُوسَرِ دَعُ يَلَعُ سُمُّ شَلَا
جَرَخَفَ مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلَلَا يَلَص
ذِي مَوِي هَعَمَ أَنَاوِ هَبُوثُ رُجَيِ أَعَزَف
نَيَتَعُ كَرِ يَلَصَفِ هَنِ دَمَلَاب

مُتِّمٌ أَيُّ قَوْلِ أُمَّهِ فِي لَطَافِ
هَذِهِ أُمَّنَا: لَأَقْفُ، تَلَجُّنَاوُ، فَرَصْنَا
إِذَا فُ، أَوْ بُلُّهُ لَلْأُفَّوْخِيُّ تَأْيَالِ
عَالَصِ شَدْحَ أَكْ أَوْلَ صَفِ أَوْ مُتِّيَّ أَرْ
هَؤُورِ عِبَّوْتُ كَمَلَا نَمِ أَوْ مُتِّيَّ لَصِ
يَسْأَسُّ نَلَاوُ دُوَادُ وَبَأُ

Қобийса ибн Мухориқ ал-Ҳилолий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг даврларида қуёш тутилди. Бас, у зот дахшатга тушган ҳолда кийимларини судраб, (шошилиб) чиқдилар. Мен ҳам ўша куни у зот билан Мадинада эдим. Бас, икки рақъат намоз ўқидилар. Иккисида қиёмни узоқ қилдилар. Сўнг қуёш очилганда қайтдилар ва:

«Албатта, булар оят-белгилардир. Аллоҳ таоло улар билан бандаларини қўрқитади. Қачон уларни кўрсангиз, энг яқиндаги ўқиган фарз намозингиз каби намоз ўқинг», дедилар».

Имом Абу Довуд ва Насоий ривоят қилишган.

Камол ибн Ҳумом: «Ўшанда бомдод намозидан кейин, қуёш икки найза бўйи кўтарилганда тутилган эди», деган.

Иккисида қироатни махфий ва узоқ қилади.

لَأَقْفُ هُنَّ عُلُّهُ لَلْأُفَّوْخِيُّ تَلَجُّنَاوُ
هَؤُورِ عِبَّوْتُ كَمَلَا نَمِ أَوْ مُتِّيَّ لَصِ

الِ فِ وُسُكٍ يَ فِ مَلَسَ وَ هِيَ لَع بِ اِخْصَاءٍ هَاوِرٍ . اِتَّوَصَّ هَلْ غَمُّ سَن بِنَسْلِ اِ

Самура розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам қуёш тугилганда бизга имом бўлиб намоз ўқидилар. Биз у зотнинг овозларини эшитмадик».

«Сунан» эгалари ривоят қилишган.

Чунки қуёш кундузи тугилади. Кундузги жамоат намозларида қироат махфий бўлади.

ةَالَصِ يَ فِ اِنُّكَ : ةَشِئَاعٌ تَلِاقَو يَ فِ هَتَّاءِ رِقُّ تَرْزَخَ فِ ، فِ وُسُكٍ ، ةَرَقَبُ لَ اِ ةَرُوسِ بَ يَ لَ وَا لَ اِ ةَ غُ كُّ رَ لَ اِ . نَ اِ رْمَ عَ لَ اِ ةَرُوسِ بَ ةَ يَ نَ اِ ثَ لَ اِ يَ فِ و . دُوَادٌ وُبَّ اِ هَاوِرٍ .

Оиша розияллоху анҳо:

«Кусуф намозида эдик. У зотнинг қироатларини биринчи ракъатда Бақара сурасига, иккинчисида эса Оли Имронга тахмин қилдим», деганлар.

Абу Довуд ривоят қилган.

Қироат махфий бўлганидан, қайси сура қироат қилинганини билиб бўлмаган. Шу билан бирга, қироат узоқ бўлгани ҳам билиниб турибди.

Сўнгра то қуёш очилиб кетгунча дуо қилади.

Чунки Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам шунга амр қилганлар.

هُنَّعُ هَلْ لَّا يَضَرُّ سَوْمٌ يَبْأَنَعُ
هَيْلَعُ هَلْ لَّا يَلْصُ يَبْنَلْ نَعُ
يَتَلَاتِ أَيَّالٍ هَذَهْ نَأِ لَأَقَمَّ لَسَو
دَحَاتٌ وَمَلُّ نُوكَاتُ هَلْ لَّا لَسُرِّي
أَهْلَسُرِّي هَلْ لَّا نَكَلَوُ، هِتْ أَيَّ حَلْ أَلَو
مُتِّيَّ أَرِ إِذِإْفُ، هَدَابِعُ أِهْبُ فَوَّخِي
هَرَكُذِي لَأِ أَوْعَزُفُفُ أَيَّيْ شِ أَهْنَمُ
هَسْمُ خَلْأُ هَأَوْرُ، هِرَافُ غُتْ سَأَوِ هِيَّأُغْدَوُ
يِ ذِمَّرْتُ لَأِ إِ

Абу Мусо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллalloҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ юборадиган ушбу оятлар бировнинг ўлими ёки ҳаёти учун бўлмайди. Лекин Аллоҳ уларни бандаларини қўрқитиш учун юборади. Бас, улардан бир нарсани кўрсангиз, Аллоҳга зикр ва дуо қилишга, истиффор айтишга шошилинг», дедилар».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Бу намозда жумадаги каби хутба қилинмайди. Чунки Набий соллalloҳу алайҳи васаллам намоз ўқишга амр қилганлар. Хутба қилишга амр қилмаганлар.

Агар имом ҳозир бўлмаса, худди хусуфдаги каби, якка-якка ўқийдилар.

Чунки Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг хусуф намозини жамоат билан ўқиганлари нақл қилинмаган. Шунинг учун хусуф намозини уйларда оддий нафл намозлари каби ўқилади.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.